

det har den Betydning, at Frankrig er vor største og betydningsfuldeste Laangiver, og derfor er det ikke Frankrig ligeegyldigt, om Danmark er et Land, som det mener det Umagen værd at give Kredit eller ikke.

Naar man nu sammenligner Forsvarslovene af 1909 med de Forsvarslove, som her er forelagt, og siger, at naar Forsvarsordningen af 1909 ikke var effektiv, saa er der heller ikke nogen Udsigt til, at vi nu kan faa en effektiv Forsvarsordning, saa vil jeg dog derom sige, at der er en meget stor Forskel. For det første har vi haft Verdenskrigen imellem og de Erfaringer, den har givet os. For det andet var Forsvarsloven af 1909 en politisk Afviklingslov. Vi var militærpolitisk arveligt belastet fra Provisorietiden. Vi havde set den Sag blive fuldkommen forfusket, baade af det gamle Højre og af det gamle Venstre. Det gamle Højre forfuskede den, fordi det benyttede Militærspørgsmaalet som Middel i en bestemt Forfatningspolitik, og Venstre ødelagde Forsvaret derved, at det benyttede Forfatningskampen til at lægge Militærvæsenet for Had; og saa gik Svikmøllen ustandselig Aar efter Aar, Aarti efter Aarti, til det danske Folk var fuldkommen udmattet og sløvet for hele dette Spørgsmaal. Og det gik saaledes med saa meget mere Ret, forekommer det mig, naar jeg ser tilbage paa den historisk forsvundne Tid, som der slet ingen fast Plan var, heller ikke i det gamle Højres militære og Udenrigspolitik. I 1879 forelagde den daværende Krigsminister et Forsvarslovforslag, som gik ud paa — saaledes var det motiveret i Indledningen — saa godt som fuldstændig at opgive Forsvaret i hele Landet med Undtagelse af paa Sjælland og omkring København. Frede Bojsen spurgte den Gang med Forfærdelse, hvad Grunden var til denne Omlægning, og han sagde, at Motiverne til dette Forsvarsforslag, som Krigsministeren havde forelagt, var de mest triste og de mest nedslaaende, han endnu havde set. Paa det Tidspunkt skrev Hørup, at Forskellen imellem det radikale Venstre og det moderate Venstre i Forsvarsagen var den, at Frede Bojsen og hans Folk tillagde Forsvaret en væsentlig, en afgørende Betydning for Landets politiske Uafhængighed, mens „vi“ tillægger det en ganske underordnet Betydning. Det er netop denne Forskel, denne Modsætning mellem to Fløje og to Strømninger indenfor Venstre, der siden da vedblivende har gjort sig gældende, og som den Dag i Dag, selv efter Verdenskrigens Erfaringer, tydeligt ses og mærkes.

Det, der skulde opnaas nu, og som jeg

mener, man med Rette maa kunne kræve, er, at vi begynder forfra, paa bar Bund. Vi kunde ikke gøre det i 1909; Forsvarsloven maatte da blive en Afviklingslov; vi havde ikke de Erfaringer, som vi nu har. Vi havde ikke haft Krig siden 1864. Vi havde udenrigspolitisk lidt Skuffelse paa Skuffelse. Vi havde set, at vi i 1864 stode paa Hjælp fra Vestmagterne og ikke fik nogen Hjælp, vi troede, at vi havde Alliance med dem og havde det ikke; vi undervurderede altsaa fuldkommen de udenrigspolitiske Forudsætninger. Det har været meget interessant i en Anmeldelse, det ærede Medlem Hr. P. Munch har givet af et engelsk Værk om Fredsforhandlingerne i Versailles, at set at man fra engelsk Side gør gældende, at i Virkeligheden var Novemberforfatningen et Brud paa Forudsætningerne for Garanti-aftalerne for Monarkiets Integritet i 1852. Dette anede vi den Gang ikke noget om, vi beregnede de udenrigspolitiske Forhold fuldstændig forkert, og vi fik en stor Skuffelse. I 1870 fik vi paa ny en stor politisk Skuffelse, vi saa det Frankrig, vi havde sat vort Haab til, blive slaaet ned. I 1879 fik vi ligeledes og en stor Skuffelse, da Tyskland og Østrig — uden Intervention fra Vestmagternes Side — strøg Pragerfredens § 5. Vi følte os altsaa isoleret og forladte, saa det er intet Under, at Landets Forsvar paa Grundlag af en saa misforstaaet Udenrigspolitik og en saa misforstaaet Indenrigspolitik — jeg sigter til Forsvarsagen og til Forfatningssagen —, som den førtes i forrige Aarhundrede, er blevet lagt for Bitterhed og Mistanke i vort Folk.

Men nu, efter denne Krig, hvor vi har set den tidligere Fjende blive slaaet ned, og hvor vi har set de Vestmagter, som svigtede i 1864, yde os Oprejsning efter Krigen, nu forekommer det mig, at der maatte være Pligt til at nyordne vort Forsvar paa det nye udenrigspolitiske Grundlag, som nu foreligger. Thi det er, som jeg allerede har hævdet, en Nødvendighed, at Militærpolitikken slutter sig nøje til Udenrigspolitikken, og ikke omvendt. Jeg mener, at vort nye Forsvar maa sætte sig som Opgave at kunne holde en vis Tid. Det er det gamle Synspunkt, som blev gjort gældende under vore tidligere Forsvarsdebatter, og som efter min Formening nu mere end nogen Sinde har faaet Berettigelse; for nu kan det nemlig gøres, det har det ikke kunnet før. Opgaven maa efter min Formening være paa det, der under de nuværende udenrigspolitiske Konstellationer er det strategisk afgørende Punkt, at kunne holde, indtil vi kan faa Hjælp fra en af Vest-